

**Nasjonalparkstyret
for Jotunheimen
og Utladalen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk fjellsenter
Brubakken 2, 2686 Lom
Luster kommune,
Kommunehuset, 6868 Gaupne

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 948 80 564
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/jotunheimen>

STIFTELSEN PHOENIX
Folkenborgveien 198
1850 MYSEN

Saksbehandler Kari Sveen

Vår ref. 2023/5612-2 432.3

Dykkar ref.

Dato 25.05.2023

Delegert vedtak - Jotunheimen NP – Dispensasjon - 2023 - lavvoleir vest for Gjende - Stiftelsen Phoenix Haga

Det vises til søknad ved e-post av 17.05.2023.

Det er på grunnlag av vurderinger i saka gjort slik delegert vedtak:

Med hjemmel i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark § 3 pkt. 5.2 får Stiftelsen Phoenix dispensasjon for etablering av telleir med 6-7 lavvoer vest for Gjende på følgende vilkår:

- Leiren må etableres etter et prinsipp om sporløs ferdsel. Alt avfall må transporteres ut ved avslutning av leiren. Det er ikke offentlig renovasjonsordning i nasjonalparken, slik at alt søppel fra leiren må tas med ut av verneområdet.
- Toalettavfall: Graving av latrine bidrar til å hindre forsøpling og uhygieniske forhold i området rundt leiren. Det må bare brukes nedbrytbart toalettpapir. Eventuelle våtservietter kan ikke legges i latrine, men må fraktes ut som søppel. Det forutsettes at graving av latrine godkjennes av Statskog / Lom fjellstyre.
- Tillatelsen gjelder for perioden mandag 3. juli til torsdag 6. juli 2023.
- Vilkår for organisert ferdsel vil bli nærmere vurdert ved pågående revisjon av forvaltningsplanen.

SNO v/ Rigmor Solem er varslet om tidsrom for arrangementet, ved kopi av vedtaket.

Dispensasjonen gjelder i forhold til verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark. Det forutsettes at grunneier ikke har innvendinger til opphold ut over to døgn (friluftsløva § 9), og at det blir innhentet tillatelse fra grunneier for graving av latriner.

Vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningslova. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via nasjonalparkstyret innen 3 uker etter mottatt vedtak.

Med hilsen

Kari Sveen
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet

Lom fjellstyre

Statskog, Hilde Hammer

Statens naturoppsyn - Jotunheimen og Utladalen

Eldrid Nedrelo

Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Postboks 94 2686 LOM

Saksdokumenter:

- Søknad ved e-post av 17.05.23
- Tidligere søknader og vedtak om tilsvarende opplegg for stiftelsen Phoenix

Bakgrunn:

Søknaden fra Stiftelsen Phoenix Haga v/ Miljøterapeut/sykepleier Marianne Aandstad:
«Vi søker med dette om dispensasjon til å campe vest for Gjende - fra mandag 3. juli til torsdag 6. Juli 2023.

Dette er en dag mer enn det forskriften sier om telting i utmark.

Vi som søker er Stiftelsen Phoenix Haga, en behandlingsinstitusjon for rusavhengige som ligger i Mysen, Indre Østfold Kommune.

Vi har stort fokus på aktivitet og friluftsliv og hvert år gjennomfører vi en fottur i Jotunheimen for våre beboere, som en del av vårt behandlingsopplegg.

Vi vil sette opp 6-7 lavvoer og blir ca 35 personer (muligens noe færre personer). Mandag til onsdag bor vi i leiren. Onsdag deler vi oss i to grupper hvor en gruppe går til Svartdalspiggen og overnatter på platået der, og en gruppe går til Hellefossen og overnatter der. Om vi har noen som av ulike årsaker ikke kan gjennomføre disse turene blir de i campen ved Gjende.

Vi tar all søppel med oss ut fra området. Når det gjelder toalett, så graver vi latriner som vi lukker igjen når vi bryter opp campen. Vi har en høy bevissthet rundt skånsom bruk av naturen, og formidler dette som en del av opplegget til våre beboere.

Vi håper på positiv tilbakemelding!»

Det ble gitt dispensasjon for tilsvarende opplegg både i 2022, 2021, 2020, 2019 og 2018, og det er ikke registrert negative tilbakemeldinger fra hverken oppsyn eller publikum.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhold av vedtekter revidert fra 01.01.2020.

Etter vedtak i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen den 11. mai 2016 er myndighet til å treffe vedtak i kurante saker etter de spesifiserte dispensasjonsreglene i verneforskrifta delegert til nasjonalparkforvalter. Det samme gjelder for saker etter naturmangfoldlova § 48 der det er etablert forvaltningspraksis fra tilsvarende saker.

Verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14

Verneforskrifta § 3 pkt. 5.1 og 5.2 har følgende regler for ferdsel:

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

5.2 Organisert ferdsel

Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet, eller ferdselsformer som kan skade naturmiljøet, må ha særskilt løyve av forvaltningsstyresmakta. Forvaltningsplanen skal avklare kva for ferdsel som krev løyve.

Pkt. 7.1 har et generelt forbud mot forsøpling: *«All slags ureining og forsøpling er forbode.»*

Forvaltningsplan

Arrangement og organisert ferdsel som har et visst omfang må søke om tillatelse.

Naturmangfoldlova

Alle dispensasjoner vurderes opp mot prinsippene i naturmangfoldlova (nml) §§ 8-12.

Vurdering:

Dette er et svært populært utfartsområde, og nærområdet rundt Gjendebru er viktig både for folk som bor på turisthytta og andre som vil oppleve nasjonalparken. Organisert ferdsel må derfor vurderes ut fra samla miljøbelastning og forholdet til andre brukerinteresser. Ved overnatting i større grupper er det viktig å unngå terrengslitasje på særlig sårbare naturområder og å ha et godt system for søppelhåndtering. Også toalettbesøk i terrenget vil kunne bli en belastning på miljøet når en har konsentrert telting, og dette er spesielt merkbart i områder med stor utfart og flere som benytter samme område til telting/opphold/ferdsel i løpet av sesongen. Gruppen opplyser å ha organisert opplegget slik at de tar all søppel med ut fra området, og at de håndterer toalettavfall ved å grave latriner som lukkes ved avslutning av campen.

Vurdering etter naturmangfoldlovas §§ 8-12:

- *Kunnskapsgrunnlaget* (§ 8) om naturmangfold i Gjendeområdet er godt. Området i vestenden av Gjende har et rikt planteliv og er lokalitet for våtmarksfugl, men det er ikke registrert særlig sårbare arter som gjør at en bør unngå ferdsel ute på de flate partiene mot innsjøen på seinsommeren.
- *Føre-var-prinsippet* (§ 9) og *Økosystemtilnærming og samla belastning* (§ 10) tilsier at det må være strenge vilkår for opprydding og organisering av toalettløsning for at områder utenom arealene som er tilrettelagt for telting i regi av Gjendebru Turisthytte skal kunne brukes til organisert ferdsel. En tillatelse vil danne presedens for påfølgende grupper, og hvert enkeltvedtak må vurderes i forhold til samla belastning når presedensvirkning medfører at en må forvente flere lignende saker. Arrangementet er lagt til en lokalitet med relativt stort besøkspress, og dersom en åpner for slike teltleirer vil området på sikt trolig få tydelige spor etter bruken. Toalettavfall er et spesielt problem når mange samles i nærturområdet til et populært besøksmål i nasjonalparken. Organisering med latrine er et godt tiltak for å hindre uhygieniske forhold, men med mange grupper gjennom sesongen kan det på sikt likevel oppstå situasjoner som gjør at en må vurdere en strengere praksis. Gjentatte operasjoner med graving av latrine vil kunne påvirke naturmiljøet på en negativ måte. Det må bare benyttes nedbrytbart toalettavfall ved latrinen, ingen våtservietter.
- § 11 om at «*kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver*» tilsier at arrangøren må ha et opplegg for å ta hånd om alt avfall som oppstår rundt teltleiren, inkludert toalettavfall.
- § 12 *Miljøforsvarlege teknikker og driftsmetode*: Ikke relevant

Konklusjon

Det er etter vurdering av samla belastning på området og hensyn til presedens for lignende saker nødvendig med strenge vilkår for etablering av en større camp i et område med generelt stor ferdsel. Det er ikke offentlig renovasjonsordning i parken, slik at alt søppel må fraktes ut. Når det gjelder skissert opplegg for håndtering av toalettavfall forutsettes det at dette er avklart med grunneier, da allemannsretten ikke omfatter rett til graving av latrine eller andre terrenginngrep i forbindelse med telting/rasting i naturen.

Regler for organisert ferdsel vil bli nærmere vurdert ved revisjon av forvaltningsplanen. Når forvaltningsplanen er godkjent, kan flerårige tillatelser vurderes.